

ROK VENKU

BŘEZEN

Čas prvních lístků, ptačích tónů a zurčící vody

CYKLUS ROKU

Březen je měsícem probouzení. Po tichém lednu a rozkolísaném únoru příroda konečně vydechne a začne se hýbat. Dny rychle přibývají, sluníčko začíná hřát a první odvážlivci – sněženky, bledule, ptačí písně – dávají jasný signál: **jaro je na cestě**. Zároveň je březen **měsícem kontrastů**. Ráno může mrznout, odpoledne hřeje a déšť se střídá se sluníčkem téměř každý den. To není důvod zůstat doma – právě naopak. **Tato proměnlivost je to nejlepší, co se dětem v přírodě může stát.** Hry najdete na <https://ucimesevenku.cz/rok-venku/brezen/> a ještě víc inspirace najdete ve videokurzu Jaro venku <https://ucimesevenku.cz/videokurz-jaro-venku/>

CO NÁS V BŘEZNU VENKU ČEKÁ:

- **Vnímat první skutečné jarní signály** – ptačí zpěv, pupeny, první kvítky.
- **Slavit příchod jara a loučit se se zimou** – třeba o jarní rovnodennosti 20. března.
- **Zkoumat, jak se příroda probouzí** – stromy, hmyz, ptáci, voda.
- **Zapojit všechny smysly** – vonět k půdě, slyšet zurčení vody, cítit sluníčko na tváři.
- **Pečovat o zahradu a okolí** – připravit ji na jaro, zasadit první semínka.
- **Slavit tradiční jarní svátky** a připomínat si jejich propojení s přírodou.
- **Vyrazit na průzkum** a zmapovat, kde jaro startuje nejdříve.
- **Přijmout březnovou proměnlivost** – občas mokro a chlad, ale i překrásné jarní dny.

Pranostiky na tento měsíc (ověřte, zda platí):

- *Na březen – za kamna vlezem.*
- *Březen s duhou – duben bez louže.*
- *Jaký březen, takový červen.*
- *Přijde-li v březnu bouřka, bude léto krásné.*
- *Suchý březen – mokrý máj.*
- *Když v březnu hřmí, rolník se raduje.*
- *Jaký listopad – takový příští březen.*
- *Na svatého Řehoře čáp letí přes moře.*
- *O svaté Juliáně připrav vůz a schovej sáně.*
- *Prší-li na svatého Matěje, bude se brzy síti.*

Učíme se venku

PÉČE O ZAHRADU ČI MÉ OKOLÍ

Březen je první skutečně aktivní zahradnický měsíc. Příroda se probouzí a my jako zahradníci.

- **Zasadit první semínka** – řeřicha, ředkvičky, hrášek, lichořešnice.
- **Připravit záhonky** – vyčistit, provzdušnit půdu, přidat kompost.
- **Sledovat pupeny na stromech** a keřích – kde pučí nejdříve a proč?
- **Přivítat první jarní kvítky** – sněženky, bledule, krokusy, petrkliče.
- Pokud jste ještě nevybílili **kmeny vápnem**, je čas to doplnit.
- Přichystat **hnízdni materiál pro ptáky** – vlna, vlasy, suchá stébla.
- **Sledovat, kdo se vrací** – skřivani, čápi, první vlaštovky ke konci března.
- **Zkontrolovat budky pro ptáky** a vyčistit je před hnízdni sezonou." pro zvířátka
- **Experimentovat s vodou** a jejími skupenstvími

JAK NÁS BŘEZEN INSPIRUJE

Březen je skvělý měsíc pro pozorování změn v přírodě a pro radost z pohybu. Po zimě tělo touží po pohybu, a příroda nás k tomu přímo zve. Zároveň je stále dost chladna a větru, aby si děti mohly užít hry s živly. Vyzkoušejte hry z Roku venku od Učíme se venku.

- **Hnízdni krmítko** – pomozme ptákům se zásobami na hnízdění.
- **Mapa jara** – zmapujte, kde v okolí startuje jaro nejdříve.
- **Loučení se zimou** – slavte jarní rovnodennost 20. března.
- **Lesní střelnice** – trefujte se šíškami a vyhrajte trofej.
- **Kroužky z proutí** – hodte a hrajte si.
- **Proutěný ptáček nebo zajíček** – snadná jarní výzdoba.
- **Bezové loutky** – oslavte 27. března Den divadla venku.

BŘEZEN JAKO LABORATOŘ

- **Sledovat pučení pupenů** – kdy a jak se otevírají, jak rychle rostou první lístky.
- **Pozorovat zurčení vody** – kde vznikají potoky, kam teče roztátý sníh a led.
- **Zkoumat první hmyz** – které druhy se probouzejí nejdříve a kde je hledáme.
- **Objeovat jedlé jarní rostliny** – kopřivy, šťovík, medvědí česnek, hluchavky.
- **Sledovat délku dne** – každý den přibývá světla, kdy si toho poprvé děti všimnou?
- **Zkoumat, co je k jídlu v trávě** – Mňam, příroda: co vše je na jaře k dispozici?
- **Hřbitov odpadků** – badatelský experiment o rozkladu různých materiálů v půdě.
- **Kam mizí voda** - 22. března slavíme Světový den vody, ideální čas pro pokusy.
- **Kamenná předpověď počasí** - 23. března je Den meteorologie.
- **Ochutnávka pupenů** – které stromy nabízejí jedlé pupeny a jak chutnají?

SVÁTKY A VÝZNAMNÉ DNY

Učíme se venku

- 3. 3. Den divoké přírody** – pojdme ven a slavme divokou přírodu kolem nás.
- 12. 3. Svátek sv. Řehoře** – tradičně spojený s příchodem čápů.
- 20. 3. Jarní rovnodennost** – Vítej jaro! Den a noc jsou stejně dlouhé.
- 21. 3. Den lesů** – otestujte keltský stromový kalendář.
- 22. 3. Světový den vody** – zkoumejte, kam mizí voda a jak se pohybuje krajinou.
- 23. 3. Světový den meteorologie** – vyrobte si kamennou předpověď počasí.
- 27. 3. Mezinárodní den divadla** – zahrajte si divadlo venku s bezovými loutkami.
- 28. 3. Den učitelů** – oslavte svého učitele dárkem z přírody.
- 28. 3. Uklidme Česko** – vyrazte na lov odpadků do okolí školy nebo parku.

HRAJEME SI VENKU

Při všem bádání, pozorování a slavení si nezapomínejme vychutnávat i hraní venku. Březen se skvěle hodí na hry plné pohybu, tvoření, jarního objevování i trochu bláta. Protože hranice mezi hraním a učením často neexistuje.

- Hnízdní krmítko
- Mapa jara
- Jarní herbář
- Nerozbitné vajíčko
- Kroužky z proutí
- Proutěný ptáček
- Bezové loutky
- Lov na odpadlíky
- Stromové vzory
- Hřbitov odpadků

A pokud to vše je málo, můžete využít naše další metodiky Hravý herbář a Deník do divočiny – viz <https://ucimesevenku.cz/akademie-nastenka/#denik> nebo inspiraci pro venkovní družinu <https://ucimesevenku.cz/druziny/>

DENÍK DO DIVOČINY

- ▶ 63 stran A4 pracovních listů v PDF
- ▶ 12 sad úkolů + 12 tvůrčích návodů
- ▶ Benefity pobytu venku

HRAVÝ HERBÁŘ

- ▶ 65 stran v PDF plné nápadů a pracovních listů
- ▶ 4 měsíce plné aktivit
- ▶ 17 pracovních listů k 17 jarním rostlinám